

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Karla Šimky a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **E. E.**, zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2025, čj. MV-77447-4/OAM-2025, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2025, čj. 2 A 27/2025-29,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2025, čj. 2 A 27/2025-29, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Ředitelství služby cizinecké policie uložilo žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (zákon o pobytu cizinců), na dobu 2 let a zároveň mu stanovilo dobu k vycestování. Odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze zamítl. Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Stěžovatel uzavřel manželství s občankou ČR po právní moci napadeného rozhodnutí a den před podáním žaloby (28. 6. 2025). Dne 9. 7. 2025 požádal o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana ČR a současně i o vydání

nového rozhodnutí ve věci vyhoštění. Namítal především, že se městský soud nedostatečně zabýval tím, že tato skutečnost měla prolomit § 75 odst. 1 s. ř. s. Kromě toho městský soud neposoudil správně skutečný dopad rozhodnutí žalovaného do rodinného a soukromého života stěžovatele. Na stěžovatele je třeba pohlížet jako na rodinného příslušníka občana ČR. Ostatní kasační námitky není třeba rekapitulovat.

[3] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu. Městský soud se dostatečně věnoval dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele, a zabýval se i nově vzniklými skutečnostmi, tedy stěžovatelovým sňatkem. V replice stěžovatel doplnil další argumenty a požadoval zohlednit i související správní řízení.

II. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), se NSS zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud ji odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12). Kasační stížnost je mimo jiné přijatelná, shledá-li NSS pochybení krajského (městského) soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[5] Kasační stížnost je přijatelná a zároveň důvodná. Ještě dříve, než se NSS mohl zabývat věcnými námitkami stěžovatele, totiž dospěl k závěru, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. K této vadě NSS přihlédl z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[6] Z judikatury NSS vyplývá, že rodinné příslušníky cizince je třeba obecně považovat za osoby přicházející v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení (rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2024, čj. 8 Azs 83/2024-39, č. 4631/2024 Sb. NSS, bod 21 a tam citovaná rozhodnutí). Judikatura dovozuje potencialitu dotčení práv rodinných příslušníků cizince, pokud jde o jejich soukromý a rodinný život, za situace, kdy důsledkem správního rozhodnutí je povinnost cizince opustit území členských států EU (rozsudek NSS ze dne 7. 10. 2025, čj. 4 Azs 145/2025-70, bod 11 a tam citovaná judikatura). V případě správního vyhoštění, navíc se zákazem návratu v délce 2 let, je tomu bezpochyby stejně.

[7] Jak NSS v minulosti mnohokrát uvedl, z § 34 odst. 2 s. ř. s. plyne povinnost soudu postupovat aktivně při zjišťování okruhu potenciálních osob zúčastněných na řízení (např. rozsudek ze dne 21. 12. 2005, čj. 1 As 39/2004-75, č. 1479/2005 Sb. NSS). Krajský soud při tom musí vyvinout aktivitu přiměřenou okolnostem případu a informacím, jež má k dispozici (rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2013, čj. 1 As 149/2012-153, bod 19).

[8] Stěžovatel v žalobě tvrdil, že v ČR žije ve společné domácnosti se svou manželkou, a uvedl její konkrétní osobní údaje včetně jména a data narození. V doplnění žaloby navíc městskému soudu zaslal kopii oddacího listu, tedy dokument, který identifikuje

pokračování

stěžovatelova rodinného příslušníka a jeho rodinné vazby. K dopadům napadeného rozhodnutí do rodinné situace stěžovatele se ostatně vyjadřoval i městský soud.

[9] Je pravdou, že stěžovatel v rozporu s povinností stanovenou § 34 odst. 2 s. ř. s. v žalobě svou manželku výslovně neoznačil jako osobu přicházející v úvahu jako osoba zúčastněná na řízení. Nesplnění této stěžovatelovy procesní povinnosti však nezabavuje městský soud odpovědnosti za správné určení okruhu osob zúčastněných na řízení (rozsudek NSS ze dne 20. 9. 2011, čj. 2 Afs 40/2011-125).

[10] Splnění materiální podmínky podle § 34 odst. 1 s. ř. s. u stěžovatelovy manželky, tj. přímé dotčení na právech mj. vydáním nebo zrušením rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele, bylo natolik zjevné, že městský soud byl povinen ji vyrozumět o probíhajícím řízení. Městský soud mohl z obsahu žaloby (zejména po doplnění o oddací list) seznat, že se napadené rozhodnutí žalovaného dotýká rovněž práv stěžovatelovy manželky. Protože ji však o probíhajícím řízení nevyrozuměl, a znemožnil jí tak splnit formální podmínku, tj. sdělit soudu, že bude v řízení tato práva uplatňovat, zatížil řízení o žalobě vadou (shodně rozsudky NSS čj. 8 Azs 83/2024-39, bod 25, a ze dne 8. 8. 2024, čj. 8 Azs 180/2024-38, bod 18).

[11] NSS nepřísluší odhadovat konkrétní argumentaci osoby zúčastněné na řízení v případě, že by jí bylo umožněno uplatňovat její práva (není ostatně ani zřejmé, zda by tato práva skutečně uplatnila). Stejně tak si je soud vědom toho, že tato osoba nemůže rozšířit rozsah přezkumu mimo rámec vymezený uplatněnými žalobními body. Nelze ale vyloučit, že případné vyjádření této osoby mohlo být významné pro posouzení žalobních bodů městským soudem, tj. mohlo ovlivnit přezkum rozhodnutí žalovaného ze strany městského soudu. Vada řízení před městským soudem tedy může mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, a proto je namístě napadený rozsudek zrušit (rozsudky NSS čj. 8 Azs 83/2024-39, bod 26, a čj. 8 Azs 180/2024-38, bod 20).

[12] Nelze naopak přisvědčit námitce nepřezkoumatelnosti. Městský soud se totiž v napadeném rozsudku všemi žalobními námitkami zabýval (rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS) a z jeho odůvodnění je patrné, proč je považoval za nedůvodné (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS).

[13] Zbylými kasačními námitkami směřujícími do merita věci se NSS nezabýval, neboť jejich vypořádání by v tuto chvíli bylo předčasné (shodně např. rozsudky NSS ze dne 16. 4. 2025, čj. 2 As 364/2023-103, bod 22, ze dne 10. 2. 2023, čj. 5 Afs 417/2021-40, bod 32, ze dne 15. 2. 2024, čj. 2 Azs 269/2023-40, bod 22, nebo ze dne 3. 4. 2019, čj. 6 Azs 9/2019-26, bod 19).

[14] Pro tuto věc je nyní podstatné dodat, že žalovaný NSS přípisem ze dne 21. 10. 2025 oznámil, že Ředitelství služby cizinecké policie rozhodnutím ze dne 1. 9. 2025, čj. CPR-25811-4/ČJ-2025-930310-V239, zrušilo rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel totiž uzavřel sňatek s občankou ČR, a stal se tak rodinným příslušníkem občana EU podle § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Důsledkem této skutečnosti samo o sobě

však není, že by odpadl předmět řízení o kasační stížnosti, neboť tím je rozhodnutí městského soudu, které stále existuje (usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 2. 2024, čj. 8 Azs 172/2020-66, č. 4592/2024 Sb. NSS, bod 64).

[15] Zrušením správního rozhodnutí nicméně odpadl předmět řízení městského soudu. NSS tedy neshledal účelným zavazovat městský soud k tomu, aby vyrozuměl možnou osobu zúčastněnou na řízení podle § 34 odst. 2 s. ř. s. a vyzval ji ke sdělení, zda bude v řízení uplatňovat svá práva, jak tomu bylo např. v rozsudcích čj. 8 Azs 83/2024-39, bod 27, a čj. 8 Azs 180/2024-38, bod 21. Městský soud ovšem v dalším řízení žalobu bez dalšího odmítne. NSS to nyní učinit nemohl, neboť současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu sám může žalobu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. odmítnout jen tehdy, pokud pro to byly důvody již v řízení před krajským soudem (viz obdobný postup v rozsudcích NSS ze dne 2. 12. 2015, čj. 6 Afs 160/2014-46, bod 53, a ze dne 8. 4. 2020, čj. 1 As 229/2019-76, bod 19). Rozhodnutí žalovaného však přestalo existovat až v průběhu řízení o kasační stížnosti.

III. Závěr a náklady řízení

[16] Kasační stížnost je důvodná, a proto NSS zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věty první s. ř. s.). Městský soud bude v dalším řízení vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2025

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u